

Izda se dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 vin., za pol leta 1 K.

Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošlji upravništvu „Rodoljuba“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“.

RODOLJUB

Za oznanila plačuje se od štiri-stopne petit-vrate 16 vin. če se enkrat tiska; 24 vin. če se 2krat, in 30 vin. če se 3krat ali večkrat tiska.

Pisma izvolijo naj se frankirati. Rokopisi se ne vračajo.

8. štev.

V Ljubljani, dne 16. aprila 1903.

XIII. leto.

Dr. Körber o položaju.

V »N. Wiener Journal« je obelo danil ministrski predsednik, dr. pl. Körber, članek, s katerim opisuje svoje lastno politično delovanje. Pod naslovom »Kako sem prišel v politiko?« piše, da mu je bila politika kot uradniku popolnoma stranska stvar, ker je mnenja, da uradnik sploh ne sme delati politike. Zasedoval pa je vedno vsestransko vse pojave na političnem polju, posebno za svojega službovanja v ministrstvu notranjih zadev in v trgovinskem ministrstvu. Tam je dobil vpogled v potrebe moderne države na polju trgovine, industrije pa tudi praktične justice. Aktivno pa je posegel v politiko šele kot ministrski predsednik. Kot takemu je vedno bil pred očmi cilj, da se zagotovi v razmerju z Ogrsko ednakopravnost. »Borim se le za pravico Avstrije in za dosego njenega pravičnega razmerja in pristoječega ji vpliva na skupno monarhijo.«

Isti list pa prinaša tudi razgovor z ministrskim predsednikom. Körber konstatuje, da je vkljub raznim zaprekam nastal v avstrijski politiki nekak mir in nekaka stalnost. Sicer si moramo biti na jasnem, da pač ne bodo v Avstriji nikdar zginile težkoče na političnem polju, a zadovoljni moramo biti, ako se kaže v tem oziru tuintam pri prebivalstvu in pri političnih strankah trezno presojanje in zmernost. Mirnim potom se dá tudi mnogo več doseči kakor z razvnanjem strasti. Negotovost razmer se posebno kaže na polju pravosodstva. Potem našteva zakonodajstva, ki bi se morala izvršiti, kakor nov kazenski red, nov akcijski zakon itd. Körber nadalje pove, da je izdal zadnji čas celo vrsto naredeb na višja sodišča in državna pravdnikstva? (Med tem so naredbi glede mladoletnih kazencev, prikrasjanja preiskav i. dr. Posebna važnost se pologa na kvaliteto sodnikov, pri čemer se mora pri naših razmerah paziti tudi narodnostno občutljivost. Pa ne samo pri justični, temuč pri celokupni politični upravi je treba marsikaj ukreniti, da bodo organi v vednem stiku s prebivalstvom. Pri tem je potrebno, da se prebivalstvo navadi, da ne bo pričakovalo vsega le od vlade, temuč da se zavzame samostojno za svoje koristi. Posebnost avstrijskega prebivalstva je, da se rado zanaša na vladno ter ne deluje samostojno, ne stoji na lastnih nogah.

Ni sicer bila dosedaj navada, da bi voditelji avstrijskih vlad hvalili v javnosti lastno delovanje. A dan danes mora biti to že potrebno in moderno. Körberjevo politiko je v ostalem najbolj ocenil sam vladar s podelitvijo najvišjega reda.

Smrt ruskega konzula Ščerbine.

Konzul predstavlja v vseh pravnih državah moč in avtoriteto svoje države, in vsaka krivica, ki se mu pripeti, pomeni razžalitev in napad na državo. Ruski konzul, državni svetnik Grigorij Stepanovič Ščerbina pa je bil zavrtno napaden v Mitrovici od rednega turškega vojaka Ibrahima ter je v petek zvečer umrl vsled dobljene rane. Kake politične posledice bo to imelo?

Podoben slučaj se je dogodil Rusiji pred 75 leti. Takrat so v Teheranu napadli in grozno razmesarili ruskega poslanika Gribojedeva. Rusija se je takrat zadovoljila s strogim kaznovanjem krivcev ter je morala Perzija poslati v Peterburg oprostilno poslanstvo pod vodstvom šahovega brata.

Ali se bo Rusija tudi to pot zadovoljila z navadnim zadoščenjem? Najbrže ne. Turki se tolažijo, da želi Rusija ohraniti mir na Balkanu, vsled tega bo zahtevala le strožjo kazen za krivice ter bo skušala le utrditi še bolj svoj vpliv v Carigradu. Neposrednih političnih posledic pa ne bo imel mitroviški atentat.

Morda bi se zadeva res tako ugodno rešila, če bi Turška res kazala dovolj odločnosti in dobre volje. Toda Turška tudi po boju v Mitrovici ni storila ničesar, da bi zagotovila izvedbo reform v Albaniji. Še vedno stoje v bližini mesta oborožene čete Albancev, in Turška nima dovolj vojaštva ali ne dovolj odločnosti, da bi vsaj tem upornežem, ki so izvršili napad, pokazala strah. Pred vsem bi bilo treba vendar Albance razorožiti. Na to pa Turška ne misli, ker bi se to ne moglo zgoditi brez močne armade in krvavih bojov, a Turška tudi ne mara Albancev razorožiti, ker slutiti, da še bo njihove meče in handžarje potrebovala.

Nemško časopisje skuša dokazati, da je Rusija sama kriva, da je prišlo do atentata ter nima vzroka, izvajati konsekvenc, češ, ako bi ne bila poslala konzula v to razburjeno sršeno gnezdo, ne bilo bi se ničesar zgodilo. A tu pozabljajo Nemci, da tudi Kitajci niso prosili za nemškega poslanika Kettelerja, a ko so istega usmrtili bokserji, nastalo je na vseh koncih in krajih klicanje po maščevanju. In maščevanje se je tudi izvedlo, ne samo proti direktnim krivcem, temuč tudi proti kitajski vladi, katere sovražniki so istotako bili bokserji in proti katerim se je morala sama bojevati.

Rusko časopisje, tudi vladno, kliče splošno po maščevanju. »Novoje Vremja« piše, da so bili Rusi že dvakrat pred Carigradom, a so oba-krat otišli. Ta sreča ni bila za Turke

zaslužena. Toda nič na svetu ni večno. Kar se ni dosedaj zgodilo, se lahko zgodi v bodočnosti. Le stroga izvedba reform in kaznovanje Albancev bi užaljeno Rusijo pomirilo. List »Svijet« pa naravnost zahteva, naj se poveri Bolgariji, Srbiji in Črnigori vojaško zasedenje Macedonije. Vsi listi pa se izrekajo nepovoljno o skupnem postopanju Rusije in Avstro-Ogrske na Balkanu, češ, da je skupnost na škodo ruskemu ugledu.

Upor francoskih klerikalcev.

Klerikalizem ne pozna državne oblasti in zakonov. To so pokazali zopet francoski duhovniki. V zasmeh zborničnemu sklepu in naredbi ministrskega predsednika Combesa, s katero naredbo se je razpuščenim redovom prepovedalo, izvrševati cerkvene posle, poklicali so nekateri škofje odpuščene redovnike, da so ščuvajoče pridigovali zoper državno avtoriteto in njene organe. Posebno besno je razgrajal na prižnici v cerkvi La Trinité v Parizu dominikanec Gaffre, ki je napravil znano prisposodo o Combesu, Loubetu in Waldeck-Rousseau z Judežem, Herodom in Pilatom. Oba svobodomiselnata pisatelja, Charbonnela in Terya ki sta ugovarjala, so zaprli zaradi motenja vere. Tudi v cerkvi Notre-Dame je na podoben način hujskal proti zakonom dominikanec Hebert. Škof orleanski je istotako najel frančiškana Bruno, da je s prižnice napadal državo in njene zakone. Na koncu frančiškanskega hujskanja je povzel besedo škof Tauchet, ki se pridigarju zahvalil ter izjavil, da ne pripozna nobenenemu predsedniku republike in nobenemu ministru pravice, zapovedati redovnikom molčati; to pravico ima le škof. Škof v Nancyju je imenoval ministrovo naredbo smrtno obsodbo. Na ta način delajo upor duhovniki povsod, kjer nimajo popolne moči in oblasti. Potem pa kričijo o krivicah, ki se gode »sv. cerkvi.« Combes je že baje zagrozil, da se bo brezpogojno odpovedal konkordat, ako se duhovništvo ne uda vladnim naredbam.

Dopisi.

V Ribnici. 10. aprila. (Posojilnica.) Leta 1888. ustanovljena posojilnica v Ribnici, zadruga z omejeno zavezo, je tudi minulo leto končala prav ugodno. Po računskem sklepu za leto 1902. je bilo glavnih in opravnih deležev 23.660 K, hranilničnih vlog 1.884.011, posojil 1.729.315, vsega prometa 2.182.438 in čistega dobička okroglo 14.000 kron. Vsi rezervni zakladi znašajo okroglo 80.000 K, akoravno je posojilnica do sedaj za dobrodelne in občekoristne namene darovala 20.000 K. Kadar narase rez. za-

klad na 10% vseh hranilnih vlog, se bode morala po pravih dati polovica vsega čistega dobička za občekoristne in dobrodelne namene, za katere se je tudi letos izplačalo 2264 K. Te številke dokazujejo jasno, da stoji posojilnica na krepkih nogah, da je njeno poslovanje vzorno, za ljudstvo koristno in da živa in zasluži obče zaupanje. Dokler bode načelstvo poslovalo tako solidno in nepristransko kakor do sedaj, se posojilnici ni bati očitnih in prikritih protivnikov. Akoravno se je posojilnica strogo izogibala političnih bojov ter se držala svojih pravil, je vendar trn v peti nekaterim duhovnikom in drugim, kateri ne morejo ločiti svojega dobička od ljudske koristi ali pa vsako gospodarsko vprašanje presojuje s političnega stališča. Poleg stare ribniške posojilnice so se v poslednjih letih ustanovile tudi posojilnice v Loškem Potoku, v Sodražici, v Strugah in konkurenčni posojilnici v Sodražici in v Loškem Potoku, akoravno obstoječi dve prav dobro poslujeta in popolnoma zadostujeta dotičnim krajem. Ako pride do takega kraha, ga bodo imeli na vesti tisti, ki sedaj ščujejo in gobe sade. Potomci čeških založen naj nam bodo v svarilo, kako previdni moramo biti pri denarnih zavodih. Mi nikakor ne želimo, ampak se bojimo polomov posojilnic in drugih gospodarskih zadržev. Pravi čudeži se morajo goditi, ako ne pride do tega na Kranjskem, kjer rasejo zadruga kakor gobe po dežju brez gospodarske potrebe in zdrave podlage. Ker se ribniški posojilnici ne more ničesar očitati, se ruje skrivno. Pri obnem shodu minulo nedeljo je pripovedoval zadrževnik, preprost kmet, da se med kmeti trosi laž, da ima posojilnica samo 20.000 gld. premoženja in ko to zapravi, pride na kant. Pri shodu Marijine družbe pa je baje kaplan K. nagovarjal pobožne dekleta, da naj vzamejo denar iz posojilnice rekoč: prinesite ga nam, ker do boste ravno take obresti, kakor v posojilnici. Rabijo li gospodje denar za škofove zavode ali za katoliški teater v Ribnici, tega ne vemo, a dvomimo, da bode varen. G. kaplan K. naj se ozre v bližnjo Dolenjo vas, kjer je po njegovem tovarišu Žužeku iz sovraštva do trgovcev ustanovljena zadruga moralno in gmotno tako globoko propadla. Žužek je odnesel pete, a kmeti trpe. Tudi ribniška zadruga se menda ne more zavidati. Ko je pred dvema letoma kupila hišo v trgu, katero bi bil lastnik prav rad dal za 8000 gld., ter dala za njo 11.000 gld. je kaplan Brešar brzojavil v »Slovenca«, kako dobro kupčijo je naredila zadruga in da »liberalci pihajo«. Kakšna je bila ta kupčija, se vidi iz tega, ker je bila ta zadruga že v dveh letih primorana hišo zopet prodati. To so nevarne in drage spekulacije za male zadruga brez kapitala. V poslednjem času se množe polomi na videz močnih posojilnic na Češkem, Moravskem in drugod. Posled-

nje dni so pri založni v Hrušicah na Moravskem prišli na sled primanjkljaju do 800.000 K, ki ga bodo morali pokriti združniki. Znano je, da je pri založni sv. Vaclava v Pragi primanjkljaja do 9 milijonov kron, akoravno je imela za patrona svetnika in za voditelja kat. kanonika. Za saniranje posojilnice izvoljeni odbor že več mesecev napenja vse moči, da bi rešil to nekdanjo klerikalno trdnjavo, a vidi se, da bodo vse velikanske žrtve zastoj. Kardinal nadškof bar. Skrbensky je rekel deputaciji rešilnega komiteja, ki se mu je pred kratkim predstavila prosič ga pomoči, da duhovščina ne more več pomagati, ker je primanjkljaj prevelik. Pristavil je še: „Jaz sem si popolnoma svest, da je ta afero do sedaj cerkvi mnogo škodovala in da bode ta škoda v slučaju konkurza še večja, akoravno založna sv. Vaclava nikakor ni cerkven, ampak zaseben zavod, a obžalujem, da moram ponavljati, da duhovščina ne more več storiti, kakor je že storila.“ Koliko trpe katoliki na Češkem vsled tega kraha, ginljivo ilustruje dogodek ki ga je pred kratkim objavila „Bohemia.“ V pisarno rešilnega komiteja pride star gospod, položi več vložnih knjižic na mizo, da bi jih prodal za 50% vrednosti, ter odvzame potem robec, s katerim je imel vrat ovit. Šele sedaj se je videlo na kolarju, da je starček duhovnik. Ihteč pripoveduje: „Župnik sem na deželi ter sem s svojimi verniki živel vedno v miru in prijateljstvu. Hodili so k meni po svete in so jih tudi dobivali. Ako so me prašali, kje naj nalože svoj denar, sem jim priporočal posojilnico sv. Vaclava. Saj je bila pod varstvom svetega Vaclava in vodstvom duhovnika. Vse bi bil veroyal, samo tega ne, da bi verniki mogli priti ob svoj denar pri tem zavodu. Prišlo je drugače. Danes sem v svoji fari garjeva ovca, katere se vsak ogiblje; cerkev je od tega časa prazna. Šele včeraj je prišlo zopet nekoliko mojih faranov k meni, toda ne po svet, ampak da mi s psokami vržejo pred noge vložne knjižice nesrečne založne. Tu so knjižice; rešiti hočem še, kar je rešiti mogoče. Odkrito moram reči, da se po dogodjajih poslednjega časa sramujem pripadati duhovskemu stanu in da radi tega nosim robece okoli vratu. Ne maram več, da vsakdo v meni takoj spozna katoliškega duhovnika. Od smrti svoje matere nisem več jokal, odkar se je zgrudila naša založna, pa ne pridem več iz joka.“ Te bridke besede starega župnika naj bodo v svarilo tistim mladim in gospodarsko neiskusnim gospodom, kateri tako hrepene po lovorikah in zaslugah ustanoviti nova društva. Caveant consules!

Domače in razne novice.

— **Ljudske potrebe in deželni zbor.** Takoj, ko so klerikalni razgrajči pod vodstvom dr. Šusteršiča onemogočili delovanje deželnega zbora, letele so zaupnice iz kranjskih farovžev, kakor leti ob hudi uri škodonosna toča iz črnih oblakov na cvetoče polje; ni je bilo pastoralne konference v dekaniji, da bi božji namestniki ne porabili prilike ter priskočili s tako bobnečo zaupnico deželnozborskim razgrajčarjem na pomoč in tudi »ljudstvo« je na klerikalnih shodih »delovanje«

svojih voditeljev z navdušenjem odobravalo. Kjer si sreča! kakega klerikalnega petelina, povsod se ti je z nekako zmagonosno samozavestjo trdilo, da dr. Šusteršič in njegovi pristaši ne bodo preje dopustili delovanja v deželnem zboru kranjskem, dokler se ne vpelje splošna, jednaka in direktna volilna pravica. Sedaj pa ravno ti ožlindrani poštenjaki z vso njim lastno nesramnostjo vpijejo, da so liberalci krivi, da ni deželnega zbora. Komaj je poteklo leto dni, odkar je »Slovenec« — seveda v imenu slovenskega ljudstva — na dolgo in široko dokazoval kako opravičeno, potrebno, in za ljudski blagor koristno je bilo dr. Šusteršičevo razgrajanje, piskanje, trobentanje in bobnanje v deželnem zboru in še so nam v živem spominu »ljudski shodi«, kjer je ubogo »ljudstvo« zbobnalo na farovška dvorišča ali v klerikalne konsume, »z navdušenjem« pritrjevalo deželnozborskim razgrajčem, pa zopet kličejo baš isti poštenjakoviči ubogo »ljudstvo« na enake shode, da bodo pojasnjevali, kako neizmerno so oškodovane ljudske potrebe in kako ljudstvo krivično trpi, ker deželni zbor ne deluje. Pa naj še kdo reče, da klerikalci ne poznajo doslednosti in poštenja. Sploh so pa ti žlindrovci vsak dan bolj smešni. Sedaj, ko si so le z zlorabo vere in z velikimi denarnimi žrtvami in v hudem boju priborili nekaj deželnozborskih mandatov, hočejo biti le oni ljudski zastopniki in le oni naj določajo, kaj so ljudske potrebe. Zastopniki mest in trgov veleposestva itd. — tedaj onega ljudstva, ki plačuje $\frac{2}{3}$ vseh davkov v deželi — ti naj bodo le zastopniki pohlevnih davkoplačevalcev, katerih ni šteti med ljudstvo. Tako pošteni zamorejo biti le klerikalci.

— **Lov na testamente.** Naši »prečastiti božji namestniki« so se z veliko gorečnostjo posvetili lovu na testamente in na hranilnične knjižice. Časih se jim posreči odnesti bogat plen, kakor pri gdč. Ovijačevi, pri kateri so požrli lepo premoženje. Časih se tudi zgodi, da ta ali oni, o katerem se je pozitivno vedelo, da ima lepo premoženje, po smrti ničesar ne zapusti in tudi nihče ne ve, kam je premoženje izginilo. Tako na pr. se je zgodilo pri kanoniku Čebašku. Slučaj vojaškega župnika Hutha nam še ni prav jasen; vemo samo, da ga je neki visoki cerkveni dostojanstvenik pred smrtjo prav pogostoma nadlegoval s svojimi obiski. Časih se pa tudi primeri, da se kakemu takemu »lovcu« plen zopet iz rok iztrga, kakor se je na pr. zgodilo kranjskemu tehantu Koblarju, kateremu še njegova prisega ni pomagala. Sedaj visi v zraku nov slučaj à la Koblar. Seveda imajo spet duhovniki svoje prste vmes. Posamičnosti tega slučaja za sedaj še ne obelodanimo, ker upamo, da se bodo prizadeti še spametovali in stvar — katere žrtev je revna dekla — iz lepa poravnali, tembolj ker ta stvar močno diši po kriminalu.

— **Na sramotilnem odru.** Zopet nam je poročati o dogodku, ki živo priča, kaj bi počenjali naduti klerikalci, ako bi dobili vso oblast v roke. Izvedeli smo o slučaju, ki se

nam je pa zdel tako neverjeten, da ga nismo hoteli prej zabeležiti, dokler se nismo prepričali na lastne oči, kaj vse premore klerikalna impertinenca. Čujte tedaj in strmite! V Smledniku pod Kranjem imajo seveda tudi Marijino družbo za fante in dekleta. Družba ima v smledniški cerkvi svoj oltar s soho lurske matere božje. Na desni strani oltarja se nahaja tabla, na kateri se umrli člani priporočajo vernikom v molitev, na levi je pa pritrjena druga tabla, ki predstavlja novodobni »pranger«, na katerega se postavljajo garjeve, iz družbe izbacene ovce. Tu berete črno na belem: **„V molitev se priporočajo iz Marijine družbe izključeni“** in tem besedam slede imena: 1. Vajthauzer Franc; 2. Jenko Janez; 3. Knez Marijana; 4. Srebrnjak Terezija; 5. Torkar Marijana; 6. Jerala Marija; 7. Šusteršič Marjeta; 8. Drmatija Marijana; 9. Vrtačnik Cecilija; 10. Lavtižar Marija; 11. Kopač Frančiška; 12. Čebašek Terezija; 13. Zore Terezija; 14. Kalan Marija; 15. Vrbič Andrej. — To so imena vseh onih neubogljivih Marijinih otrok, ki pomnenju dotičnega prečastitega gospoda društvene »voditelja« ne spadajo več v krog neomadeževanih devičarjev in devičaric. Prav sedaj v velikem tednu, ko prihaja v cerkev največ ljudstva, se izpostavlja na smledniški proskripcijski deski 15 izključenih javnemu zasramovanju. Poleg nekaterih imen je zapisana še vas in hišna številka. Lahko si mslimo, koliko jeze, žalosti, sramu, pohujšanja in prepira provzroča to nečuveno početje med občinstvom in kar vidimo, kako hinavske tercijalke v cerkvi in zunaj cerkve kar s pristom kažejo na obsojence. Ali živimo mar v srednjem veku? In naše »dobro ter verno ljudstvo« voljno prenaša to nezaslišano sramotenje. Tudi mi priporočamo uboge žrtve prepotentnih popov v molitev, da bi jih Bog razsvetlil in da bi na zatožno klop posadili fajmoštra, ki dovoli v cerkvi obešati tako lumparijo in kapelana-voditelja, ki se drzne na tako surov in brezobziren način javno izročati ljudi sramoti. Pripomnimo le še toliko, da je župnik v Smledniku znani stiskač Karlin in da je bil do zadnjega časa voditelj smledniške Marijine družbe naš dobri stari znanec kapelan Hybášek. Hybášek je tisti mož, ki je lani ob birmovanju sprejel škofa na čelu kmetskega benderija in ki se je za časa svojega službovanja v Smledniku obnašal tako, da bi se bil brez skrbi lahko kot prvega zapisal na smledniški »pranger«. Z ozirom na vse te zasluge je menda tudi dobil ravnokar lepo kapelansko mesto v Kranju. Morda bo poskušal tudi v Kranju uvesti tako proskripcijsko desko? No, tak fant pod Koblarjevim nadzorstvom lahko še kaj postane!

— **Usmiljenke v dež. bolnici.** Na zadnjo našo notico o »usmiljenkah« v deželni bolnici je »Slovenec« kaj klavrno odgovoril. Poslužil se je male zvijače, da bi ljudi speljal v zmoto, češ, kako morejo usmiljenke poslati 140 do 170.000 K iz dežele, ko jim plača dež. po proračunu le 125.000 K. To je kaj hitro pojasnjeno. Dežela plačuje samo za tiste bolnike, ki sami ne morejo plačati, vsi drugi pa morajo iz

svojega plačevati, za siromake iz družih dežel pa plačujejo njihove dežele. Vrh tega imajo usmiljenke izvrstno in obsežno kupčijo z vinom, pri kateri tudi kaj lepe kronice zaslužijo. Če se vse to zaračuna, se hitro spozna, kako ogromen dobiček imajo usmiljenke in da so za svojo »usmiljenost« sijajno plačane. Ko bi deželni zbor sklenil, da se režija odvzame usmiljenkam in da se usmiljenke za postrežbo bolnikov plača, bi dežela prihranila vsako leto debele tisočake in bi lahko kaj drugega koristnega napravila s tem denarjem, ki gre zdaj leto za letom v bisago. Usmiljenke naj le ostanejo kot postrežnice ali gospodarstvo naj se jim odvzame, da ne bo bisaga toliko denarja snedla in da bodo bolniki tudi res to dobili, kar je usmiljenkam plačano. Sedaj pa tega ne dobé. Naš poziv, naj se nam sporoči kar kdo ve o počenjanju usmiljenk, je našel mnogo odziva. Dobili smo nad sto pisem, polnih pikrih pritožb. Iz tega gradiva prijavljamo seveda samo to, za kar imamo priče na razpolaganje, kar lahko vsak čas dokažemo. Začnimo torej: 1. Usmiljenkam se plačuje kava in sicer so dolžne dajati kuhati bobovo kavo. A kaj delajo? Bolnikom III. razreda kuhajo kavo včasih iz želoda. Še Kneippova kava jim je predraga in bolniki morajo kar želodovo kavo piti. Tako se je prakticalo vsaj pred dobrim letom, seveda z veliko previdnostjo da zdravniki niso tega izvedeli. — 2. Predpisano je, da se porablja prava, čista prašičja mast. Usmiljenke dobe tako mast plačano. A s kakšno mastjo belijo bolnikom jedila, oziroma na kakšni masti se jedila pripravljajo. Kakor usmiljenke povsod bolnike prikrajšujejo, da si polnijo svoj žep, tako tudi pri masti. Jedila belijo in pripravljajo skoraj na samem loju, na goveji masti, ki seveda nikakor ni tako okusna in zdrava kakor prava prašičja mast. Pri tem profitirajo usmiljenke lepe krajcarje. Porabijo namreč vsak mesec na 100 klg. loja, ki stane kilogram 56 vinarjev med tem ko stane kilogram prave prašičeve masti 1 K 84 vin. — 3.) Od popolnoma zanesljive strani smo prejeli naslednje pismo: Tudi mene je lansko leto zadela usoda, da sem moral kot bolnik v deželno bolnico. Predstavljal sem si, to mora biti postrežba prijazna in solidna, ker jo imajo v rokah usmiljene sestre, Kristusove neveste. Pa kako sem se varal! Čakal sem v sobi več kot eno uro, dokler so mi odkazali posteljo in me preoblekli. Mučila me je žeja in poprosil sem sestro, katera si je dajala nekaj opravičiti s perilom, da bi dobil vode ali morebiti kak »abgus« z vodo, da bi si žejo potolažil. A namesto pi-jače sem dobil osoren odgovor: »Tam ven preko ceste se dobi za denar vse, kar hočete.« Seveda sem zanaprej molčal in čakal, kam me denejo. Omenim, da sem bil oddeljen v III. oddelek k ranjenim v I. nadstropju, tam kjer kraljuje prav osorna sestra. Ko mi je enkrat prinesla zdravila, nekake zelene tekočine, sem jih najprej pogledal, kakor stori pač vsak bolnik in pokusil. A kako se zadere nad menoj: »Zdravila so za piti, ne pa za gledati ali za pokušati«. Skoraj neverjetno se mi je zdelo, da more usmiljena sestra tako osorno govoriti. Na eni strani moje postelje sem imel za soseda starčka, ki je bil pobit, in je

dobival ovitke. Enkrat je prav milo ječal in ko je sestra mimo njega šla, in zemlje delila, jo je milo poprosil, da bi ga prišel kdo previt. Ali ona se je za drla nad njim: „Kaj ne vidite, da delam?“ Tedaj to je bilo tolažilo in postrežba! Pa z vsemi se ni tako postopalo. Na drugi strani moje postelje je ležal mlad človek na videz dijak. Ta je bil vedno jako prijazno postrežen. Dobival je vedno boljše jedila in več kakor mi drugi; okolo njega se je sestra vedno sukala, pri molitvi vedno poklekovala konec njegove postelje in obračala oči kakor zaljubljen maček. Ko je enkrat šlake pregledovala, je tudi našla da mora dijak imeti finejše kakor drugi bolniki. Šla je novih iskat in mu jih je prinesla. Starček na drugi strani moje postelje pa je milo zdihoval. Moj Bog, onemu tam šlake izbira, katere bi mu prinesla, meni pa nobenih ne da. In res, ta starček ni imel nobenih šlap in bos je moral hoditi na stranišče. Kako pa sem dobival hrano? Prvič sem dobil, kakor se spodobi za človeka, potem pa juho že mrzlo in brez vsega okusa. V juhi se je nahajalo vsake vrste odpadkov od krompirja, zelja in drugih reči, tako da ni bilo podobno juhi za človeka, nego piči za prešiča. Neki mladi gosp. zdravnik je bil prav prijazen z ljudmi. Zato sem dobil zupanje do njega in sem mu potožil, da dobivam slabo hrano, da slabim in da če tako ostane, oslabim tako, da ne bom mogel ven iz bolnišnice. G. zdravnik je pripoznal, da imam slabo hrano in da slabim, svetoval mi je, naj se prestavim v drugi oddelek, ko sem pa videl, da se nihče za mene nič več ne zmeni, sem po dvadnevem bivanju v bolnišnici zahteval svojo obleko in šel sem ven, da sem se v gostilni malo z dobro juho oživel in pokrepčal. Večkrat sem potem že razmišljal, kako je mogoče, da bolnica, ki deželo toliko stane in kjer se za oskrbovanje toliko plačuje, največ služi le za komoditeto usmiljenk, a bore malo bolnikom. Te usmiljenke imajo vso komoditeto in izvrstno hrano ter se ošabno izprehajajo, če pa usoda davkoplačevalca zadene, da se mora bolnišnice poslužiti, — česar naj Bog vsacega čuva — se pa ž njimi grdo ravna in se mu da ničvredno hrano. Želeti bi bilo, da bi se na to boljše gledalo, da bi bili bolniki prijaznejše in boljše postreženi in da bi se jim boljše in krepkejše hrana dajala. Pri sestrah naj bi se pa gledalo tudi na to, da bi se ne ponašale, kakor da je bolnica njih lastnina. Ali naj bi se pa vodstvo s postrežbo vred dalo v civilne roke. Če bi sestre ne hotele ostati, naj bi se jih poslalo na kmetije, saj kmet tako močno potrebuje delavnih rok. — Vse, kar smo navedli, smo vsak čas pripravljene po pričah dokazati. Kdor še kaj ve in more to izpričati, naj se oglasi.

— **Razmere v deželni bolnici.** »Sl. Narod« je prejel naslednje pismo: Slavno uredništvo »Slov. Naroda«. Presrečna zahvala »Slovenskemu Narodu«, da je tako krepko posvetil v razmere, ki vladajo v deželni bolnici. »Slov. Narod« si je s tem pridobil veliko za slugo in sicer ravno za najrevnejše kroge. Kajti v III. razred deželne bolnice gredo samo resnični reveži, sami delavci in kmetje, torej reveži vseh revežev. Krščanski socialci, ki vedno svoje jezike brusijo in toliko govoré o ljubezni

do ljudstva, so že davno vedeli, kake razmere vladajo v bolnici, pa niso nikdar imeli besedice zanjo. Tu se vidi hinavstvo krščanskih socialistov. Ko bi imeli res kaj srca za ljudstvo, bi morali prav pri bolnici začeti delo za ljudstvo, kajti kdo je bolj potreben obrambe, kakor ubogi bolnik, ki mora v bolnico. Zato pa kličemo krščanskim socialistom: Fej, sram Vas bodi, da se ne zmenite, kako usmiljenke delajo z bolnimi reveži, kako jim krato hrano, kako jim krato, kar najbolj potrebujejo, da pridejo zopet do moči in postanejo zmožni za delo. Usmiljenke bi se morale pravzaprav imenovati neusmiljenke, ker to je vrhunec neusmiljenosti, če se revnim bolnikom prikrajšuje hrana. In »Slovenec«. Ta širokoustni list, ki sicer toliko gobezda o svoji ljubezni za ljudstvo, ta se je drznil usmiljenke še zagovarjati, namesto, da bi branil pravice revnih bolnikov in podpiral »Slov. Narod«. Da, kadar se gre za bisago, tedaj izgine pri »Slovenec« vsa ljubezen za ljudstvo, tedaj se pokaže njegova prava natura. Prosimo slavno uredništvo, naj nadaljuje neustrašeno svoje delo za blagor revnih bolnikov in še naprej posvečuje vso pozornost razmeram v deželni bolnici, ker le tako se bo prisililo upravo deželne bolnice, da bo gledala neusmiljenkam na prste. Dolej se uprava ni za to čisto nič brigala, zdravniki pa so se omejevali na svoje zdravniške posle. V kuhinjo je treba iti in pogledati, kako se dela. Bolnica je draga, za ta denar, ki ga dobivajo neusmiljenke, bi pač lahko dajale pošteno hrano, toda tega nečejo, zato da delajo velikanske dobičke in da lahko pošiljajo stotisoče iz dežele. Še enkrat: čast in hvala »Slovenskemu Narodu«, da se je tako krepko zavzel za korist revežev, za pravico ubogih bolnikov. (Sledi 32 podpisov.)

— **Surovost.** Z Vač se nam poroča o slučaju, ki kaže vso surovost in zabitost nekaterih duhovnikov. Nekega poštenega gospodarja na prednega mišljenja je zadela nesreča, da so mu zapored umrli štiri sinovi. Popje pa so ta slučaj popadli kakor lačni volkovi kost in so začeli oznanjati: Glejte, ker naš boj proti liberalcem ni imel vspeha, je Bog posegel vmes. In čisto resno so trdili, da so onemu posestniku umrli otroci, ker je liberallec in da se bo tako godilo vsem liberalcem. In take surovosti, ki so ob enem oslovsko neumne, se oznanjajo po cerkvah.

— **Iz Goč.** Danes izvedeli smo, da misli poslati naš »miroljubnik« (?) knezoškof Bonaventura mesto odišlega kurata Ferjančiča v našo faro družega hujskača, in sicer občeznega strastnega Lavriča. Ako je to resnica, vemo, da ni škofa za mir in edinost med svojimi ovčicami in tudi ne za sv. vero, ampak le za zopetno sovrašтво in daljne prepire v sedaj po »interniranju« kurata Ferjančiča in zmernem postopanju kanonika Sušnika, kolikor toliko — mirnejši občini. Za danes biležimo to z dostavkom, da od nas do Ricmanj ni daleč. Videant consules!

Več miruželjnih faranov.

— **Požrle so** po receptu Šušteršičevem takozvane »ljudske« poso-

jilnice vse podpore, katere je do letos razdeljevala raznim dobredelnim zavodom okrajna hranilnica v Idriji. V nedeljo je imela ta hranilnica svoj občni zbor in pri tem izkazala tako majhen čisti dobiček, da se je pripisal cel rezervnemu ozir. penzijskemu zakladu in se ni mogla dovoliti niti najmanjša podpora v dobrodelne namene. To pa ne radi tega, ker hranilnica ni imela prometa, saj je lani prospevala bolj kakor prešnja leta, ampak čisti dobiček so snedle farške-ljudske (kako lepo se čujeta ta dva izraza skupaj) posojilnice, ki so vzrastle v idrijski okolici vseposod, kakor gobe po dežju in imajo toliko denarnega prometa, da hrani n. pr. gorski župnik Hribar blagajno lahko v veži župnišča. Ko se je končno ustanovil tudi v Idriji tak »ljudski« zavod kot konkurent lepo vspevajoči okrajni hranilnici, je bil odbor poslednje primoran povišati obrestno mero od 4 na 4½ odstotkov. Ti odstotki pa so snedli več ko polovico čistega dobička. Bogati vlagatelji so se lahko smejali da ti »ljudski« prijatelji tako dobro skrbje za kapitaliste, dobredelni zavodi pa smejo premišljavati, koliko koristi farška organizacija, ki ima le en sam namen, napolniti s pomočjo zabitega »ljudstva« farško malho do vrha. Podporno društvo za tukajšnje realce, visokošolci, šole in ognjegasna društva, bolniška blagajna, vincencijeva družba i. dr. naj se zahvalijo svojim »ljudskim« prijateljem, da letos niso bili deležni hranilnične podpore. Za ustanovitev ljudskih recte farških posojilnic ni bilo v našem okraju nikake potrebe, dokaz temu, da nimajo skoraj nikakega prometa, a ustanoviti so se morale na povelje iz Ljubljane v podkrepljenje »Gospodarske zveze« in da bi pomagale hirati bankerotnim katoliškim konsumom. Zato pa imajo »gospod« vso stvar v rokah in za odbornike postavijo posestnike, ki so v »strahu božjem« in analfabeti. Na ta način gospodarijo klerikaleci z ljudskim denarjem, kakor se jim ljubi in jim bolje kaže. Tako na Gorah podpisuje pesniški topoglavec Hribar kar sam odbornike n. pr. Rejca pa se ne sme misliti, da zato ker morda ta ne zna pisati, ampak ker so »gospod« tako dobri, da kar sami podpisujejo za oba. In takih »gospodov« je več na Kranjskem! Kadar pride polom, takrat ima pa ljudstvo veljavo.

— **Kuta in bajonet ali — kdo sme dandanašnji beračiti?** Iz goriške okolice se piše »Šoči«: »Pred leti sem bil na bližnji božji poti. Nedaleč od cerkve sem zagledal, kako je mož postave z nasajenim bajonetom tiral staro kruljevo ženico - beračico. Vprašal sem ljudi, kaj to pomeni, in dobil sem v odgovor, da se ne sme beračiti. Kaj sličnega sem videl pozneje še večkrat. Torej beračiti se ne sme, kajti postava tega ne dovoljuje. Ali pa je to res? Ne, ni popolnoma res, ker beračiti se še sme, ali berač mora imeti kuto in svojega spremljevalca, da mu nosi vrečo. In res, pogostoma videvamo berače v kutah, ki nadlegujejo naše ubogo ljudstvo, in ti ljudje so mladi in zdravi, pa se potikajo po naših vaseh ter pobirajo desetino, ob žetvi pšenico, ječmen i. t. d., v jeseni mora tudi kaj biti, sedaj ob veliko noči pa so zadovoljni z jajci in še s kako drugo rečjo. Videli sem ta teden, kako sta se srečala tak berač v kuti in orožnik.

Orožnik je storil svojo dolžnost, salutiral je kutarju, čemur je sledil odzdrav rujavega Kristusovega namestnika. — Kuta in bajonet! To gre vkup! Ti, kmet, moli in delaj; ležijo in jedo že drugi za tebe. Ako boš pa hotel, da bodo molili za te za grehe, ki jih s krampom narediš, pa plačaj! Plačaj in miloščino razdeluj, pa ne kruljevim in pohabljenim beračem, ki so res potrebni grižljeja kruha, ampak zdravim in rejenim možem v kuti, o katerih pravijo, da so Kristusovi namestniki. Dandanašnji je tako, da so izpodrili celo berača, izročili so ga svetlemu bajonetu in temni luknji ter obsodili v še hujše stradanje, zavzeli pa so njegovo mesto, da morejo izdatno beračiti; za to imajo že pravico, in pravico imajo tudi izročiti te hudiču, ako jim nočeš verovati, kar te uđijo!! Tako je dandanašnji s pravico in resnico! »Beraška postava« pa nese kutarjem in vsled nje pridno grabijo po kmetovih loncih in policah! Kmet, kdaj zraste tisti grm, na katerem požene grča, s katero preženeš take pijavke od sebe?!«

— **Trasiranje nove železnice.** Konsorcij, ki je dobil koncesijo za trasiranje železnice od Vrhlike do Idrije, je že začel svoje delo. Trije inženirji se bavijo s študiranjem, katera proga bi bila najprikladnejša. Vse kaže, da bi bila najcenejša proga čez Rovte, Hotederšico in Godovič.

— **Detomor.** Dne 10. t. m. so dobili pri Alojziju Podobniku v Trzinu v skrinji ondi službujoče dekletu Frančiške Rak novorojenega otroka. Bil je povit v cunje in umorjen. Frančiška Rak, doma iz Ihan, je izpovedala gospodu c. kr. stražmojstru Francu Kosu iz Mengša, da je rodila omenjeno dete pred osmimi dnevi in ga šele 6 ur po porodu pri popolni zavesti zaradi tega zadušila, ker je vedela, da ga ne bo mogla preživeti. Skrila ga je v skrinjo, da bi ga na velikonočne praznike, ko je mislila obiskati svoje sorodnike, nesla na domače pokopališče v Ihan. Frančiška Rak je po porodu vse delala kakor prej in se tako vedla, da ni bilo nikakega suma. Delala se je tudi popolnoma zdravo. Ko jo je omenjeni g. stražmojster v zadvi detomora izpraševal, ni bilo pri njej zapaziti nikakega posebnega obžalovanja. Zločinka je bila izročena sodišču v Kamniku.

— **Od Sv. Križa pri Kostanjevici** se nam piše: Lanski vinski pridelek se vedno boljše kvalificira. Vina iz slavnoznanih vinogradov Gadova peč, Božje, Piroški vrh, Šutenski vrh itd. so glede okusa kakor tudi jakosti uprav izborna. Na prodaj ga imamo še več tisoč veder. Gostilničarji in vinski trgovci, pridite k nam in pokusite našo dobro dolensko kapljico. Omililo se vam bode tako, da se boste težko ločili od nje. Tozadevne informacije daje iz prijaznosti in v interesu križevskih vinogradnikov Ivan Malnarič, nadučitelj in vinogradnik.

* **Svetovaclavska posojilnica v Pragi,** katero so duhovniki tako temeljito okradli, da je uničenih na tisoče poštenih ljudi, ne more vlagatelj niti polovice njihovih vlog vrniti. Razglasila je, da izplača vse vloge, če se vlagatelji odpovedo polovici svojega denarja na korist posojilnice, a plačati niti tega ne more. Neka revna stara vdova Iser, ki se je kot postrežnica borno preživela, je imela kar sto kron v posojilnici. To je bilo vse njeno premoženje. Prišla je v posojilnico, da bi dobila vsaj polovico.

A še ji niso dali. Kleče je prosila, naj ji izplačajo vsaj 20 K, ker nima nič jesti, a tudi teh ni dobila. Vsled tega je tožila. Pri sodni obravnavi pa se je tako razburila, da je začela preklinjati katoliško cerkev in vse duhovnike in končno bruhnila kri iz sebe. Morali so jo prenesti v bolnico. Navzočemu sodnem zapisnikarju se je žena tako smilila, da je padel v nezavest. — Zadnje dni je prišel neki gospod v posojilnico in prinesel celo vrsto vložnih knjižic. Dobil seveda ni ničesar. Povedal je, da je župnik, da pa se ne upa nositi duhovskega ovratnika. Nagovarjal je ljudi v svoji fari, da so svoj denar nalagali v svetovaclavsko posojilnico, sedaj pa se ne sme več prikazati med farani. Prišel je parkrat iz župnišča, a kmetje so ga z bičem zapodili, ženske so ga klele, otroci pa so konjsko blato vanj metali. V cerkev nikogar več ni in ljudje zaničujejo in zasramujejo vero tako da je groza. — V Pragi je neka dekla srečala na cesti duhovnika, ki jo je bil svoj čas pregovoril, da je svoje prihranke naložila v svetovaclavsko posojilnico. Ko ga je zagledala, je skočila k njemu in ga začela klofutati in mu pljuvala v obraz. Duhovnik je pustil klubuk na tleh in je bežal, kar je mogel. Tako približno bo tudi pri nas, kadar pride neizogibni polom v katoliško gospodarsko organizacijo.

15.000 glav živine poginilo. Radi vednih viharjev v zahodni Ameriki je nastalo izdatno pomanjkanje krme, tako da se je bati za živino najhujšega. Samo v enem delu države Kansas je poginilo nad 3000 glav živine, katera se preživlja s prerijsko travo. Vsega skupaj je poginilo 15.000 glav živine. Pastirji že par tednov odirajo kožo poginole živine.

Mala tatica. V Londonu so bili zadnje čase poštni uradniki v velikih skrbeh, kajti zmanjkalo je dan na dan denarnih pisem in čekov, ne da bi mogli priti tatu na sled. Končno pa so ga le dobili in te dni je sedela pred porotniki majhna, 9letna deklica, ki je zrla na porotnike s tako nedolžnimi očmi, kakor pravi nebeški krilatec. Dekletce je povedalo, da je s svojo drobno ročico pisma potegnila iz špranje nabiralnika, kamor odraščan človek še prsta ne more vtakniti. Porotniki so seveda otroka oprostil, a naročili materi bolje paziti na hčerko.

Kako se spreminja vrednost železa. Ako se napravi iz železnega droga, ki je vreden 35 K podkove, se dobi 60 K. Predelan v nože je vreden isti drog 380 K, ako se napravijo iz njega rezila za žepne nožiče celo 15.926 K. Če se pa spremeni drog v igle, dobi se zanj 31.778 K, ako pa peresa za ure za kar je seveda potrebno dolgo pretvaranje — dá isti drog 425.000 K.

* Najbogatejša ameriška ženska je Mrs. King, ki je prava kraljica glede obsežnih svojih posestev. Njena zemlja obsega 700.000 hektarov. Njena živinoreja šteje 800.000 govedi, 160.000 ovc in 10.000 konj. Vsako leto pošlje 300.000 živine na trg za klati. Njeni letni dohodki se spreminjajo med 60 in 80 milijonov K našega denarja. Zemljišča ima razdeljena v 12 okrajev z vrhovnimi nadzorniki. Vsako leto prepotuje dvakrat svoje »kraljestvo«.

Zasluga je bila na veke slavnega župnika Kneippa, da nas je opozoril na, za zdravje tolikanj važno sladno kavo, katero je potem Kathreiner popravil po lastni iznajdbi na izvrsten način z bobovim okusom. Po tem se razlikuje danes »Kneippova kava« od vseh drugih bistveno ter je iz tega razloga Kneipp pooblastil edino le Kathreinerja za vse čase, da rabi njegovo ime in njegovo sliko za varstveno znamko. Vkljub temu se prodaja v škodo občinstva ječmenova ali prežgana sladna kava, napačno kot »Kneippova kava«. Da se temu izognete, zahtevajte vedno odločno: »Kathreiner-Kneippovo sladno kavo« v izvornih zavitkih z varstveno znamko župnika Kneippa in imenom Kathreinerja.

Loterijske srečke.

Brno , 15. aprila.	13, 21, 69, 34, 59.
Dunaj , 11. aprila.	21, 13, 26, 47, 44.
Trst , 4. aprila.	38, 68, 17, 73, 13.
Gradec , 11. aprila.	84, 6, 79, 43, 42.
Praga , 8. aprila.	68, 60, 21, 77, 89.
Lino , 4. aprila.	60, 88, 18, 66, 39.

Tržne cene v Ljubljani.

	K h		K h
Gov. meso I. kg	1 30	špeneč. 100 kg	27 70
" " II. "	1 10	koruzna " "	21 —
" " III. "	1 —	ajdova " "	36 —
Telečje " "	1 60	Fižol, liter " "	— 24
Praščje m. sv. "	1 80	Grah, " "	— 40
" pr. "	2 —	Leča, " "	— 25
Koštrun. meso "	1 —	Kaša, " "	— 20
Maslo " "	2 60	Ričet, " "	— —
Surovo maslo, "	2 40	Pšenica 100 kg	17 60
Mast praščja "	1 90	Rž " "	14 60
Slanina sveža "	1 80	Ječmen " "	15 —
prek. "	1 80	Oves " "	15 —
Saló " "	1 40	Ajda " "	18 —
Jajce " "	— 6	Proso, bel. " "	18 —
Mleko, liter "	— 18	" nav. " "	16 —
Smetana sl. lit.	— 80	Koruzna " "	15 —
kisla " "	— 80	Krompir " "	5 60
Med " " kg	1 50	Drva, trda m ³	7 60
Piščanec " "	1 40	" meh. " "	5 50
Golob " "	— 50	Seno " 100 kg	7 60
Raca " "	— —	Slama " "	7 —
Zajec " "	— —	Stelja " "	— —

Povsod po Slovenskem

in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda

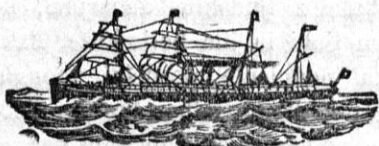
iz

I. jugoslov. tovarne za kavine surogate

— v Ljubljani. —

Zahtevajte jo povsod!!

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju ali (2073—33)

Anton Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Najnižje cene

Največji izbor

Preobleke

Popravila

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Hiša

z nekoliko polja in gozda tik državne ceste Kranj-Kokra, kjer je že nad 100 let gostilna s starimi pravicami, žganjetoč, i. d., pekarija in trgovina z mešanim blagom se da v najem ali s vsemi obrti, ali posamezno. Tudi na račun za več let.

Več pove lastnik

Peter Alešovec
Tupaliče nad Kranjem, št. 26.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Zarezane strešnike

vštricne (Strangfalzziegel) in francoske (gepreste Falzziegel)

zidarsko opeko

cement roman in portland

glinaste peči in štedilnike

plošče za tlak šamotne in cemetne

kakor tudi

(854—3)

vse drugo stavbinsko blago

ponujajo po najnižjih cenah v poljubnih množinah

F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

Največje, najhitrejšo ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno

oblastveno potrjena

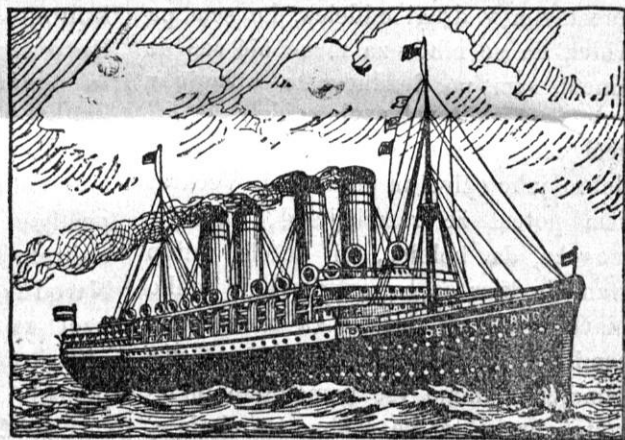
agentura

Hamburg-Ameriške linije

Ljubljana

Dunajska cesta št. 31

od južnega kolodvora takoj na desno.

Stanje hranilnih vlog:

17 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 400.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (89—4)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4¹/₂% do 5%.